

Soltan Mahmyt Gaznalynyň ogrulara goşulyşy hakynда hekaýat

Category: Goşgular, Kitapcy

написано kitapcy | 21 января, 2025

Soltan Mahmyt Gaznalynyň ogrulara goşulyşy hakynda hekaýat

Soltan Mahmyt Gaznawynyň ogrulara goşuluşy hakynda hekaýat

Lybasyn üýtgedip, gijäň bir wagty

Soltan topar ogryň ýanyna bardy.

«Kim sen?» diýp, ogrular berdi sowaly.

Soltan diýdi: «Menem özüñiz ýaly».

«Beýle bolsa otur. Goý, häzir her kim

Näme başarıannyň gürrüñin bersin.

Diňläp aýdanlarny ahyryna çenli,

Anyklarys näme peýda berjegni»

Olaň biri diýdi: «Ülpetler, meniň

Ýiti eşitgirligim däl çakyň-çeniň.

Bir ýerden it sesin eşden badyma,

Düşünýärin onuň diýýän zadyna».

Olaň ýene biri goşulyp söze,

Diýipdir: «Bir zady aýdaýyn size.

Birini bir gezek görsem, bolany,

Soň asyl-ha sypdyramok men ony!»

Üçünji ogry hem öz gezeginde,

Diýipdir: «Bar ökde zadym meniň-de.

Uzak gürlemäýin özüm hakda men,

Ýer gazmaly bolsa, şoňa ökde men».

Dördünji ogry-da diýipdir şonda:
«Bilseñiz, başgarak hünär bar mende.

Ynanyň, aýdamok üstüne goşup,
Meniň ys alyşym juda üýtgeşik.

Aşyk Mejnun Leýlisiniň geçenin
Bilenmiş diýýärler ysyndan ýeriň.

Menem haýsy ýerde hazyna baryn
Şol ýeriň ysyndan anyklaýaryn!»

«Meniňem başarıyan zadyma garaň,
Syrtmak taşlamaga ussat men örän.

Başarıyan duşmany atdan ýykmagy
Ýa ýüpden ýapyşyp, gala çykmagy».

Diýýär-de, bäsiniji soňlaýar sözün.
ogrular soltana aýlaýar gözün.

«Biziň aramyza iň soňky gelen,
Niçik hünäriň bar? Gürrüň ber senem».

«Mende bir gudrat bar. Olam – sakgalyň,
Bu syry illerden gizlin sakladym.

Ony bir silkemde, islendik adam
Halas bolar gutulgysyz beladan!»

«Şonuň ýaly kişi tüý gerek,
Saýlaýarys seni serdara derek.

Bize baştutan bol!» diýip, ogrular,
Köşgi talamaga küýlenýär olar.

Ählisi soltanyň yzyna düşüp,
Ugraýarlar diýip nirdesiň, köşk.

Şol wagt bir ýerden it sesi gelýär,
Ol eşitgir ogra habar äkelyär.

«Siziň arañyzda bar – diýip – sultan»,
Şol it üýrüp-üýrüp, gaýtalaýar kän.

Ogry bary işe girişýär bada,
Biriniň syrtmagy galgap howada,

Diwara dyrmışyp başlaýar şol dem,
Beýlekileň bary oñ yzy bilen

Köşge girip, hersi başarıyan zadyn
Başlaýar, olara garaw ýok şadan.

«Ýurdy belet çapar» diýilýän gep bar,
Olar hazynany dessine tapýar.

Zat goýman, ählisin syryp-süpürýär,
Ummasyz baýlygy jantaýna urýar.

Soňra ogrulara hemsyrdaş bolman,
Olardan aýrylyp galypdyr sultan.

Ogrulaň mesgenin, sypatyn, adyn
Belläp, köşge tarap urupdyr ädim.

Daňdanlar – ukuda mahaly iliň,
Çagyryar ýanyna wezir-wekilin.

Soň bir topar at-ýaragly nökerni
Çagyryp, ogrulaň ýasaýan ýerni

Düşündirip, salgy beripdir anyk.
Nökerler ogrulaň gözlerni daňyp,

Öňlerine salyp olaň hemmesin
Südenekläp alyp gelýärler basym.

Tangyr ogry ony gören badyna,
Tanyş keşbi tiz salypdyr ýadyna.

Hakydada aýlap oñ aýdan sözün,
Soňra sultan taýa öwürýär ýüzün.

«Ýadymda nämeler gürrüň bereniň,
Belli bize seniň gudrat-keremiň.

«Sakgalymy silkemde, islendik adam
Gutular – diýyärdiň – herki beladan».

Herimiz başarıyan zadymyz etdik,
Ine, indem seniň nobatyň ýetdi.

Nämeüçin matlabňy gizlin sakladyň?
Ne sebäpden gymyldanok sakgalyň?» Goşgular